IND/88/WES/034

ୱାଟରସିଲ ପାଇଖାନାର ବ୍ୟବହାର ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

ORIYA

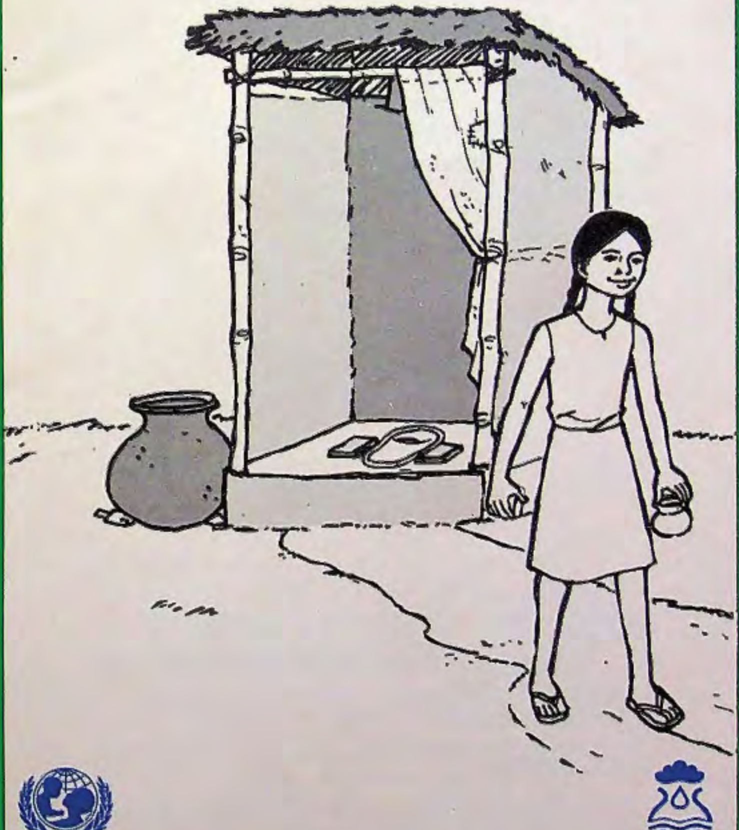

unicef

WATER MISSION

Digitized by srujanika@gmail.com

Published by:
United Nations Children's Fund
Regional Office for South Central Asia
73, Lodi Estate, New Delhi-110003

First Published, 1985
Revised August, 1987
Reprinted August, 1988
Reprinted November, 1989
Reprinted August, 1990
Reprinted August, 1991

Cataloguing Information

UNICEF

Use and Maintenance of the Waterseal Latrine, 1991
UNICEF, New Delhi
(Pubn. No. IND/88/WES/034)

INDEX TERMS:

1. INDIA, ENVIRONMENTAL SANITATION 2. WATERSEAL LATRINE, MAINTENANCE 3. UNICEF 4. TITLE

Digitized by srujanika@gmail.com

IND/88/WES/034

ଓ୍ୱାଟରସିଲ ପାଇଖାନାର ବ୍ୟବହାର ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

unicef

United Nations Children's Fund

Water & Environmental Sanitation Programme

INDIA COUNTRY OFFICE

73 Lodi Estate, New Delhi-110 003

INDIA

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୋଟିଏ ଓ୍ୱାଟରସିଲ୍ ପାଇଖାନାକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ

୧. ଶୌଚ ହେବା ପାଇଁ ଓ ପାଣି ଢାଳି ପାଇଖାନାକୁ ସଫା କରିବା ସକାଶେ, ପାଇଖାନା ବାହାରେ ପାଣି ସାଇତି ରଖିବା ଲାଗି ଗୋଟିଏ ମାଠିଆ ରଖନ୍ତୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

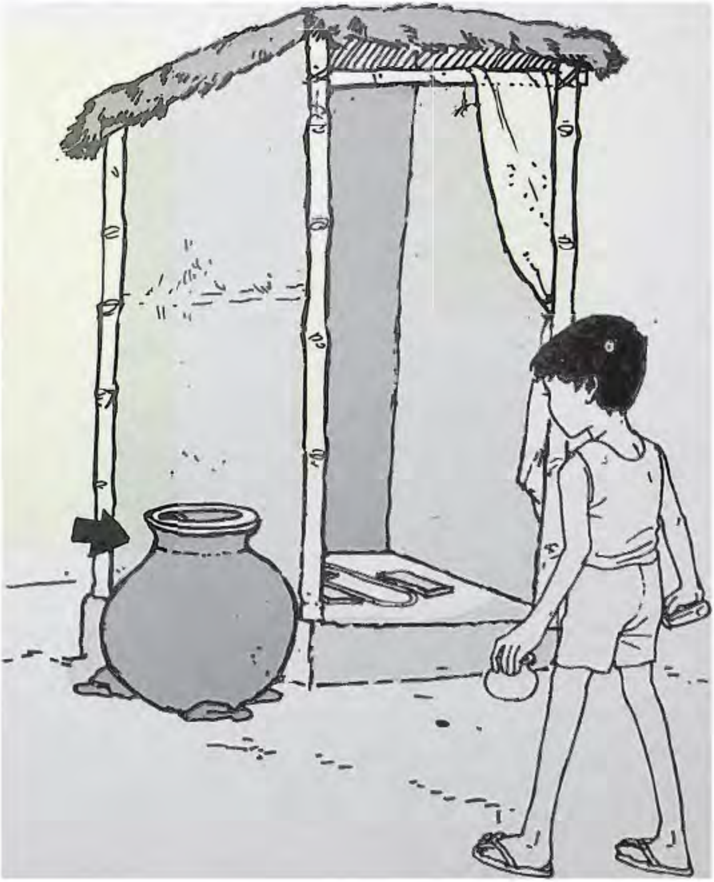

Digitized by srujanika@gmail.com

୨. ବ୍ୟବହାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ୟାନକୁ ଓଦା ରଖିବା ସକାଶେ କିଛି ପାଣି ଢାଳନ୍ତୁ । ଫଳରେ ପ୍ୟାନ୍ ଦେହରେ ଆଉ ମଳ ଲାଗି ରହିବ ନାହିଁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

୩. ମଳ ଯେପରି ସିଧା ପ୍ୟାନ୍ ଭିତରେ ପଡ଼ିବ,
ସେଥିପାଇଁ ଫୁଟ୍ ରେଷ୍ଟ ଉପରେ ପାଦ ରଖି ଠିକ୍
କରି ବସନ୍ତୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

୪. ଝାଡ଼ା ବସି ସାରିବା ପରେ ମଳକୁ ଧୋଇବା ପାଇଁ ଦୁଇ ଲିଟର ପାଣି ଢାଳନ୍ତୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

୫ ଝାଡା ବସି ସାରିବା ପରେ, ସାବୁନ ଲଗେଇ ହାତକୁ ଭଲଭାବେ ଧୁଅନ୍ତୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

୬. ପାଉଁଶ କିମ୍ବା ସାବୁନ ପାଉଡର ପକେଇ ଦିନକୁ ଥରେ, ଝାଡିକାଝାଡୁରେ ପାଇଖାନାକୁ ସଫା କରନ୍ତୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

ୱାଟରସିଲ୍ ପାଇଖାନାର ଉପାଂଶ ଗୁଡିକ

ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ୱାଟରସିଲ୍ ପାଇଖାନାର ପ୍ରଧାନ ଉପାଂଶ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :—

୧. ପ୍ୟାନ୍ ଓ ଟ୍ରାପ୍
୨. ଫୁଟ୍ ରେଷ୍ଟ
୩. ନର୍ଦ୍ଦମା ନାଳ
୪. ଗର୍ତ୍ତ
୫. ଗର୍ତ୍ତ ଉପର ଢାଙ୍କୁଣୀ
୬. ମଳ ଯେପରି ଭିତରକୁ ନ ଯିବ ସେଥିପାଇଁ ଛିଦ୍ର ରୋଧକ (କଂକ୍ରୀଟ କିମ୍ବା ଇଟା)

Digitized by srujanika@gmail.com

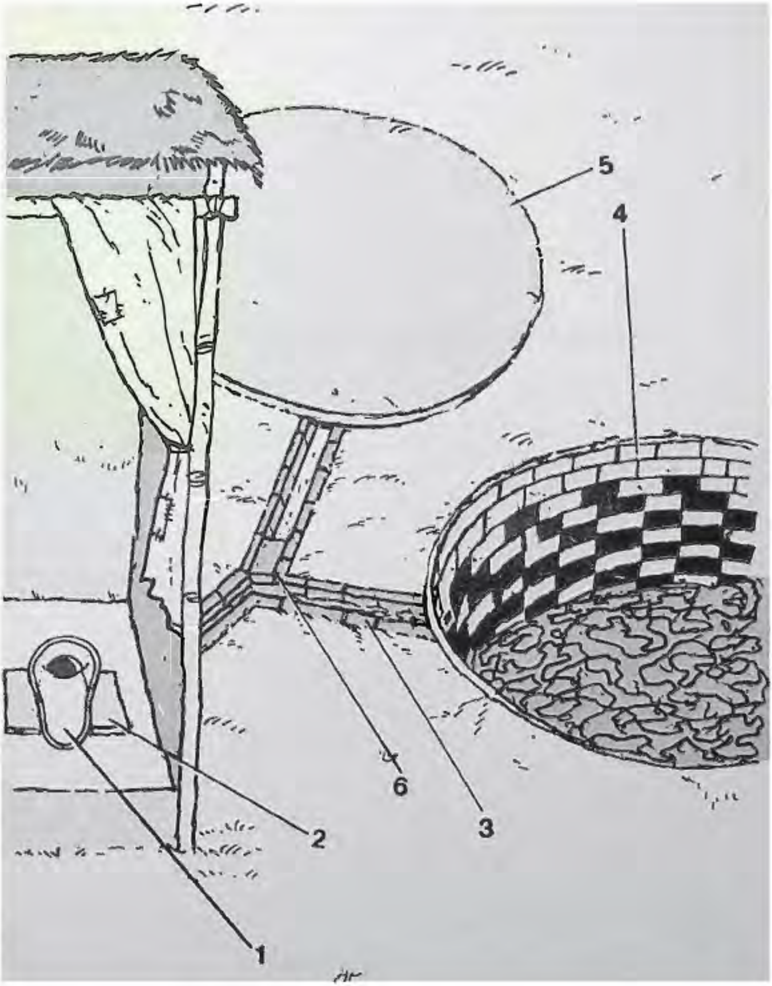

Digitized by srujanika@gmail.com

ୱାଟରସିଲ ପାଇଖାନାର ଉପାଂଶ ଗୁଡିକ

ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାର ଓ ନିର୍ଗମ ଦ୍ୱାର ପାଇପ (୧) ସହ ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ (୨) ଥାଇ ନର୍ଦ୍ଧମା ନାଳ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ ।

ନିର୍ଗମ ଦ୍ୱାର ପାଇପ ଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିକର ମୁହଁରେ (୩) ଛିଦ୍ର ରୋଧକ ଦିଆଯାଇ ପାଇପ ବନ୍ଦ କରା ହୋଇଛି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

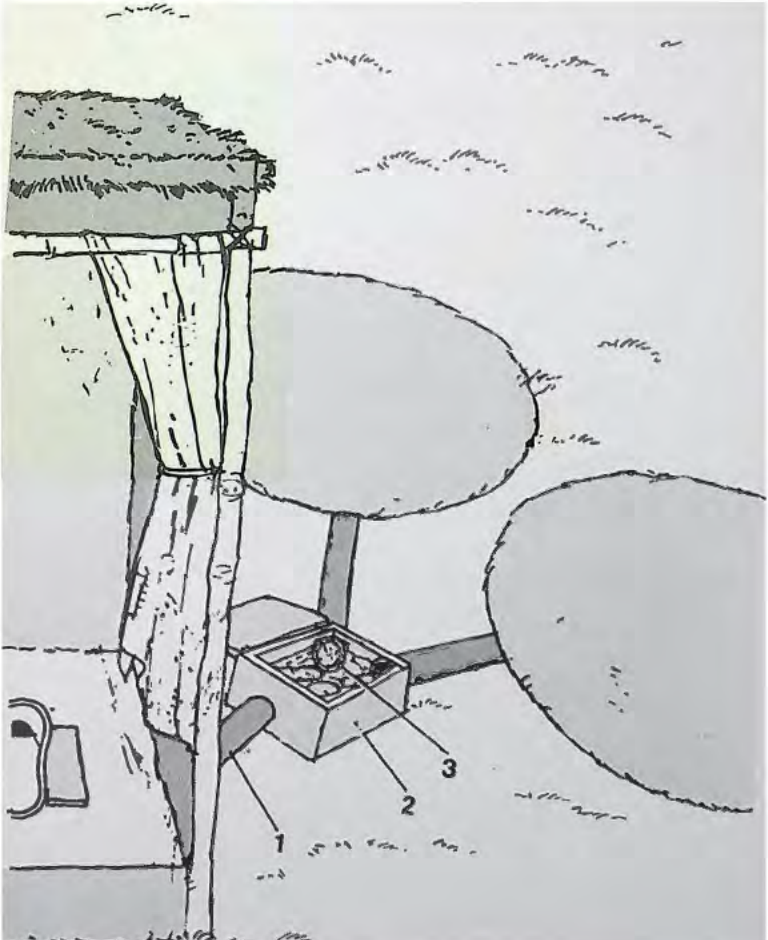

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଇଖାନା ମୁହଁବନ୍ଦକୁ ଏଡାନ୍ତୁ

ପ୍ୟାନ୍ ଭିତରକୁ ଆବର୍ଜନା, ଟେକାପଥର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଶକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ପକାନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଏହି ଜିନିଷ ଗୁଡ଼ିକ, ପାଇଖାନାର ବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

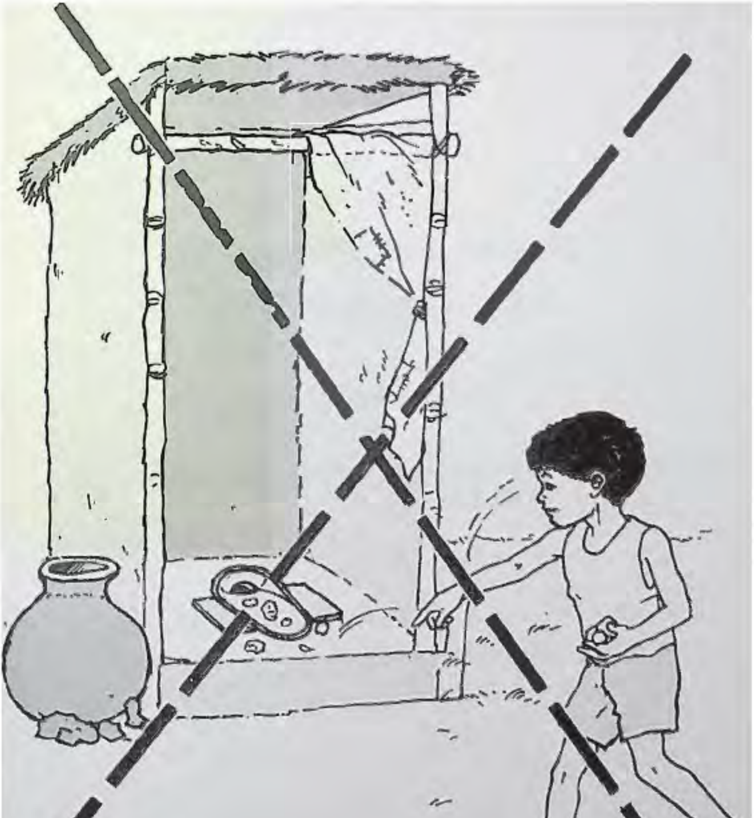

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଇଖାନା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲେ
କିପରି ତାହାକୁ ସଫା କରିବ

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ୧

- ପାଇଖାନାର ପ୍ୟାନ୍ ଭିତରୁ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ବେଶି ପାଣି ଢାଳି ପ୍ୟାନ୍‌କୁ ସଫା କରନ୍ତୁ ।
- ଏହା ଯଦି ଉଥାପି ବନ୍ଦ ରହେ, ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ୨ ଅନୁସାରେ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

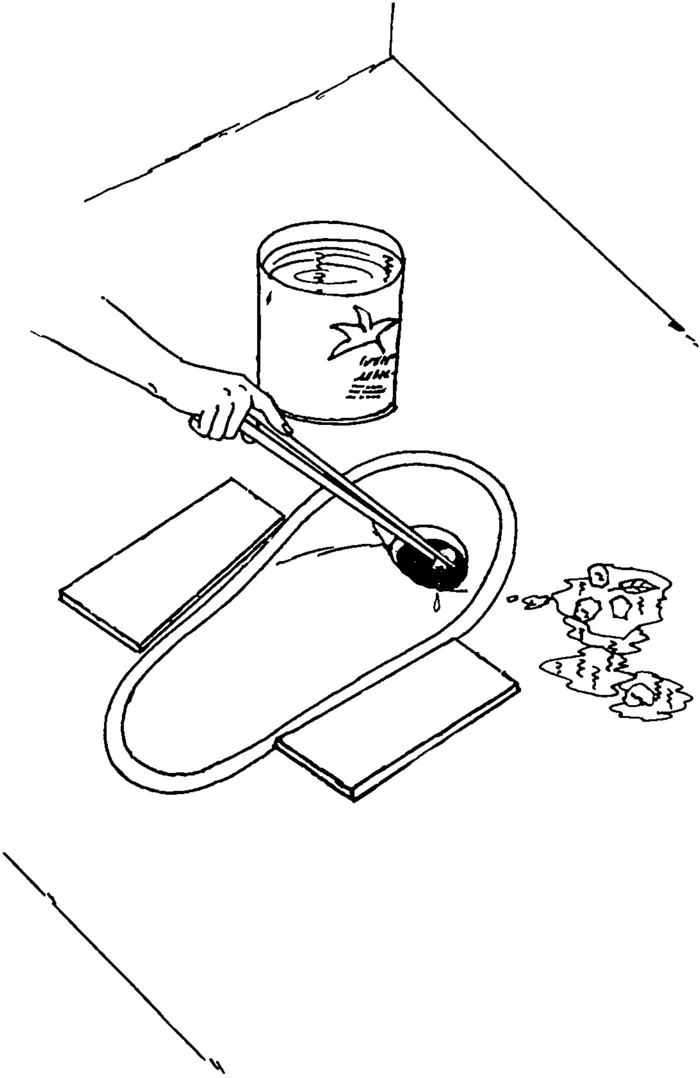

Digitized by srujanika@gmail.com

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ୨

- ଗର୍ତ୍ତର ଉପର ଢାଙ୍କୁଣୀ ନାଡି, ଗର୍ତ୍ତଟିପୁରି ଯାଇଛି କି କ'ଣ, ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖନ୍ତୁ ।

- ଯଦି ପୁରି ଯାଇଛି, ତେବେ ଗର୍ତ୍ତ ଆଡ଼କୁ ଯାଇଥିବା ନର୍ଦ୍ଦମା ନାଳୀର ମୁହଁକୁ ପିଠି ଦେଇ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟପଟ ନର୍ଦ୍ଦମା ନାଳୀର ମୁହଁକୁ ଖୋଲନ୍ତୁ । ଫଳରେ ମଳ ଯାଇ ଅନ୍ୟ ଗର୍ତ୍ତରେ ଜମା ହେବ ।

- ଯଦି ଗର୍ତ୍ତଟି ପୁରି ନାହିଁ, ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ-୩ ଅନୁସାରେ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

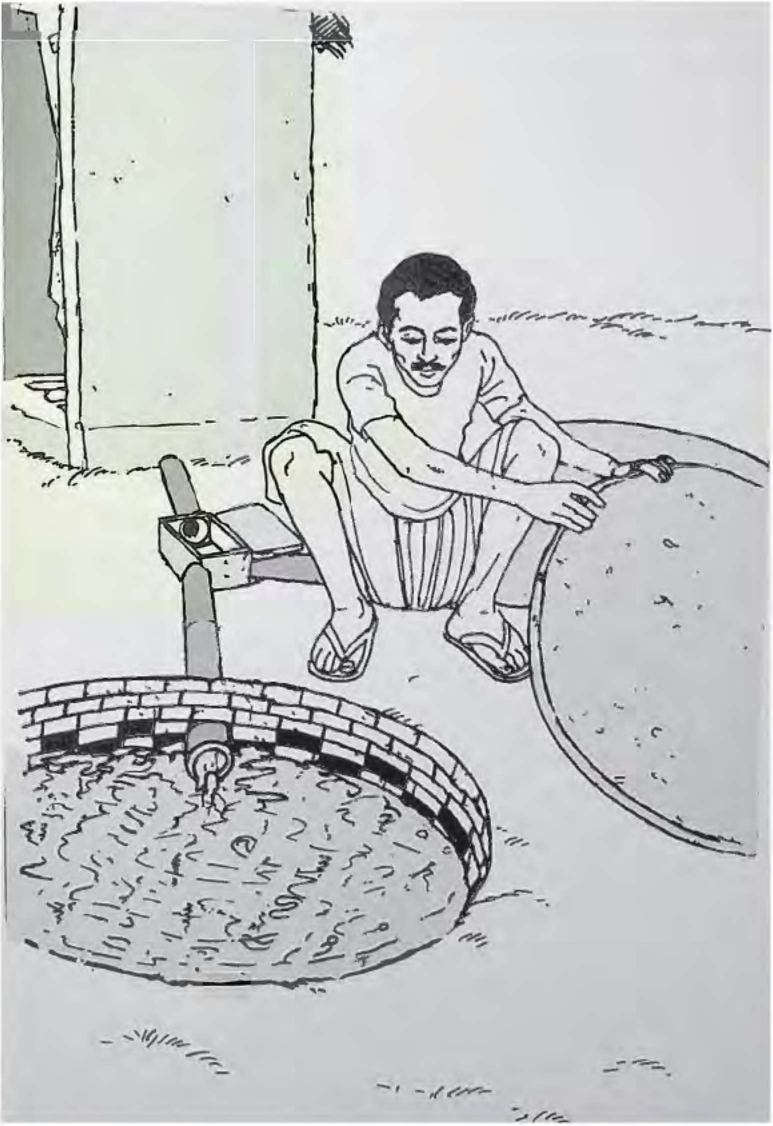

Digitized by srujanika@gmail.com

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ୩

- ନର୍ଦ୍ଦମା ନାଳୀ ବି ବନ୍ଦ ହୋଇ ପାରେ ।
- ଯଦି ନର୍ଦ୍ଦମା ନାଳୀଟି ଇଟାରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବ, ତେବେ ନାଳୀ ଉପରେ ଢଙ୍କା ଯାଇଥିବା ଇଟାକୁ କାଢି ନାଳକୁ ସଫା କରନ୍ତୁ ।
- ନର୍ଦ୍ଦମା ନାଳୀଟି ପାଇପ୍‌ରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲେ, ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ଢାଙ୍କୁଣୀ ଖୋଲନ୍ତୁ ଏବଂ ପାଇପ ଭିତରେ ନନ୍ଦକାଛଡ ପୁରେଇ ନର୍ଦ୍ଦମାନାଳୀକୁ ସଫା କରନ୍ତୁ ।
- ତଥାପି ଯଦି ପାଇଖାନାର ବାଟ ବନ୍ଦ ରହେ, ତେବେ ବ୍ଲକ ସ୍ତରର ଇଞ୍ଜିନୀୟରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଓ ସହାୟତା ନିଅନ୍ତୁ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

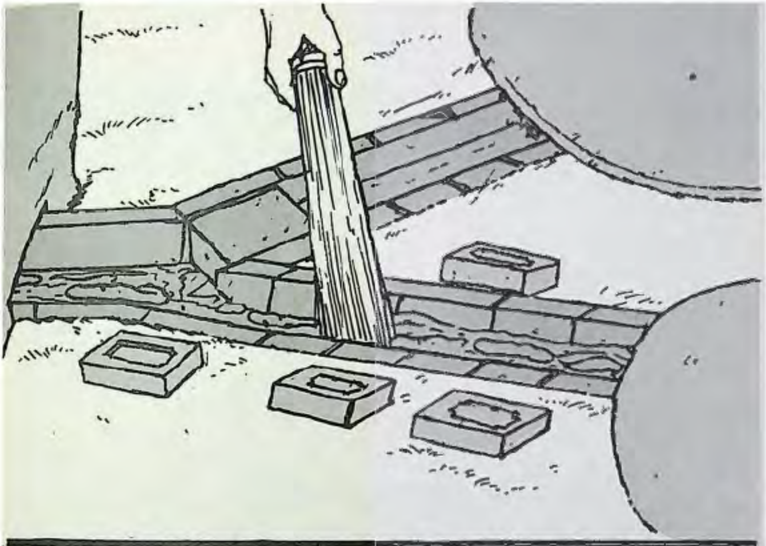

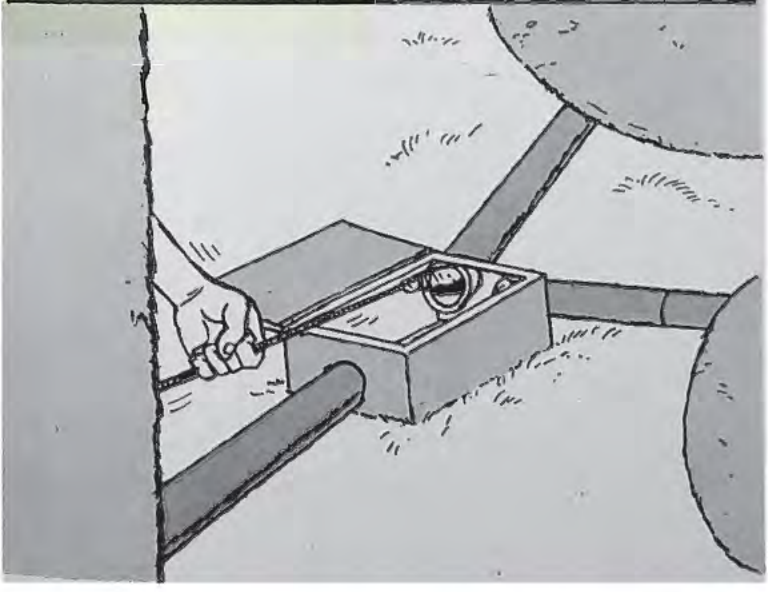

Digitized by srujanika@gmail.com

ଠିକ୍ ସମୟରେ ମରାମତି

ସବୁବେଳେ ପାଇଖାନାଟି ଯେପରି କାମରେ ଆସିବ, ସେଥିପାଇଁ ଅବିଳମ୍ବେ, ପାଇଖାନା ମରାମତି ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ।

WATER AND ENVIRONMENTAL SANITATION SECTION
UNICEF, NEW DELHI

Digitized by srujanika@gmail.com

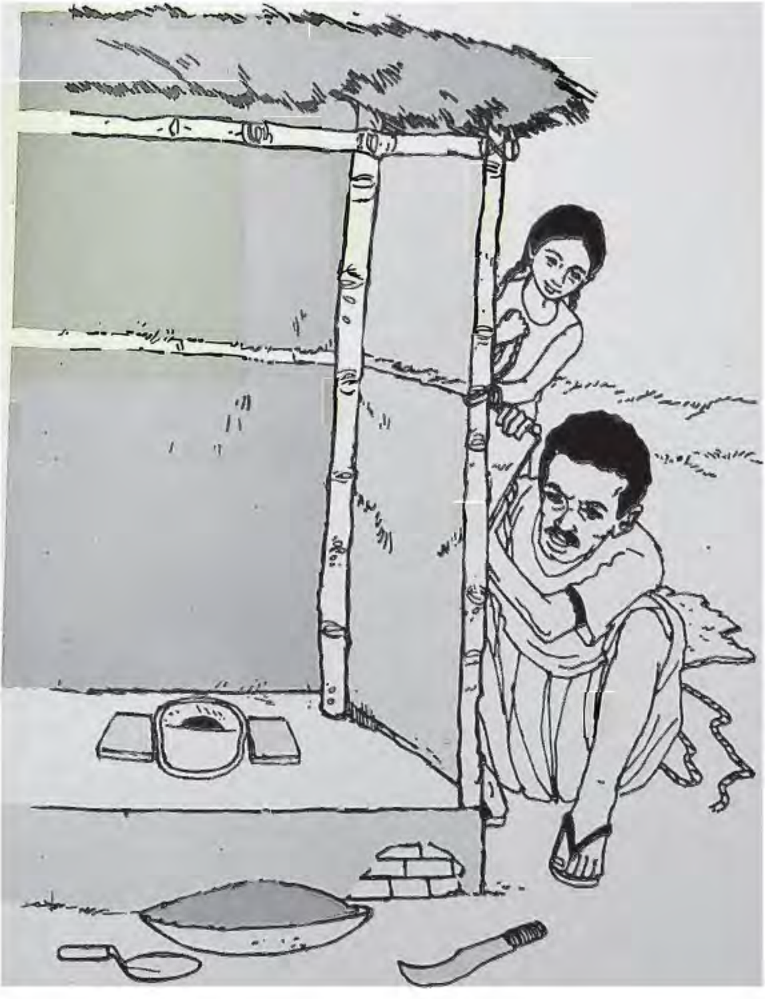

Digitized by srujanika@gmail.com

List of UNICEF publications on the promotion of sanitation

S. No.	Title	Type	Language
1.	Promotion of sanitation in Primary School	Booklet	English
2.	Promotion of Sanitation in Anganwadis	Booklet	English
3.	School Sanitation	Booklet	English, Hindi, Telugu, Oriya, Marathi, Kannada and Bengali
4.	Anganwadi Sanitation	Booklet	English, Hindi, Telugu, Oriya, Bengali, Marathi, Urdu and Gujarati
5.	Use and Maintenance of Waterseal Latrine	Booklet	English, Hindi, Telugu, Tamil, Oriya, Marathi, Bengali, Gujarati, Kannada, Malayalam and Urdu
6.	Towards Better Health Series		
	i) Waterseal Latrine (for potential beneficiary)	Pamphlet	English
	ii) Waterseal Latrine (Technical Details)	Booklet	English
	iii) Smokeless Chulha	Booklet	English
	iv) Sanitation and Diseases	Flashcards	English, Hindi, Telugu, Tamil, Oriya, Marathi, Bengali, Gujarati, Kannada, Malayalam, and Urdu.
	v) Waste Water and Cattle Dung/Garbage disposal		
	vi) Disposal of Human Excreta Sanitary Latrine		
	vii) Personal Hygiene		
	viii) Vector Control		
	ix) Home Sanitation		

Digitized by srujanika@gmail.com

unicef

United Nations Children's Fund

Water & Environmental Sanitation Programme

INDIA COUNTRY OFFICE
73 Lodi Estate, New Delhi-110 003
INDIA

Digitized by srujanika@gmail.com